

Deccan Education Society's
FERGUSSON COLLEGE, PUNE
(AUTONOMOUS)

SYLLABUS UNDER AUTONOMY

M.A.-I - MARATHI
SEMESTER – I

Academic Year 2016-2017

**Deccan Education Society's
Fergusson College (Autonomous), Pune
Faculty of Arts
Post Graduate Syllabus (Marathi)**

Department of Marathi

Semester	Course Code	Title of the Course	No. of Credits
I	MAR4101	Theory - 1 व्यावहारिकआणि उपयोजित मराठी - 1	4
	MAR4102	Theory - 2 मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास प्रारंभ ते १६०० - 1	4
	MAR4103	Theory - 3 भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक आणि सामाजिक - 1	4
	MAR4104	Theory - 4 ग्रामीण आणि दलित साहित्य - 1	4
	MAR4105	Theory - 4 मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - 1	
	MAR 4106	Theory - 4 तौलनिक सहित्याभ्यास आणि भाषांतर मीमांसा - 1	
II	MAR4201	Theory - 1 व्यावहारिकआणि उपयोजित मराठी - 2	4
	MAR4202	Theory - 2 मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १६०० ते १८०० - 2	4
	MAR4203	Theory - 3 भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक आणि सामाजिक - 2	4
	MAR4204	Theory - 4 ग्रामीण आणि दलित साहित्य - 2	4
	MAR4205	Theory - 4 मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - 2	
	MAR4206	Theory - तौलनिक सहित्याभ्यास आणि भाषांतर मीमांसा - 2	

Extra Credits

Semester	Course Code	Title of the Course	No. of Credits
I	XHR0001	Human Rights - I	1
	XCS0002	Introduction to Cyber Security - I	1
	XSD0003	Skill Development - I (ICT)	1
II	XHR0004	Human Rights - II	1
	XCS0005	Introduction to Cyber Security - II	1
	XSD0006	Skill Development - II (ICT)	1

फर्ग्युसन महाविद्यालय,
मराठी विभाग
स्वायत्त एम. ए. भाग १ : मराठी अभ्यासक्रम

उद्दिष्ट :-

एम. ए. मराठीसाठी महाविद्यालयात येणारा विद्यार्थी हा कला , मानव्य, विज्ञान आणि वाणिज्य या शाखेतून येणारा आहे . त्याला मराठी इतिहासाचा परिचय करून देणे , भाषिक कौशल्ये आणि त्याचे उपयोजन यांची स्थूल ओळख करून देणे गरजेचे असते . मराठीचा भाषिक अभ्यास कसा करावा तसेच अनुवाद कौशल्ये व तौलनिक साहित्यसमीक्षा यांची विस्तृत चर्चा होणे आवश्यक आहे.

मराठी साहित्यातील विविध प्रवाहांची , चळवळीची माहिती घेऊन त्याआधारे मराठी साहित्यामधील परिवर्तन स्पष्ट करणे , त्या प्रवाहांच्या उदय , विकास आणि त्यातील परिवर्तनाची कारणमीमांसा करता येईल . मराठी भाषा, इतिहास समाज आणि संस्कृती यांचा सांस्कृतिक दृष्टीकोनातून अभ्यास केल्याशिवाय साहित्याचा अभ्यास पूर्ण होणार नाही हे लक्षात घेऊन पहिल्या वर्षीच्या अभ्यासक्रमाची रचना केली आहे.

भाषाकौशल्ये आणि त्याची सामाजिक उपयोगिता लक्षात घेऊन मुद्रण, संपादन, संहितालेखन, भाषांतर, विद्यार्थ्यांच्या लेखन आणि अभिव्यक्ती गुणांना संधी उपलब्ध करून देणे, माध्यमविषयक भान निर्माण करणे, जनसंपर्काची कौशल्ये व विविध क्षेत्रांशी संबंधित साहित्याचा अभ्यास करणे अपेक्षित आहे. निर्मिती, कलास्वाद आणि प्रसार ही सांस्कृतिक क्षेत्राशी संबंधित प्रक्रिया स्पष्ट करणे त्याद्वारे वाङ्मयीन मूल्यमापनाची समज वृद्धिंगत करणे गरजेचे आहे.

:अनिवार्य विषय:

- अभ्यासपत्रिका १ : व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी
अभ्यासपत्रिका २ : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास प्रारंभ ते १८१८
अभ्यासपत्रिका ३ : भाषाविज्ञान वर्णनात्मक : आणि सामाजिक

:ऐच्छिक विषय:

- अभ्यासपत्रिका ४ : साठोत्तरी मराठी वाङ्मयीन प्रवाह किंवा
अभ्यासपत्रिका ५ : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी किंवा
अभ्यासपत्रिका ६ : तौलनिक साहित्य आणि भाषांतरमीमांसा

अभ्यासपत्रिका क्र - १ .व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी – 1

Course Code : MAR4101

भाषिक कौशल्ये : सत्र पहिले (चार श्रेयांक, एकूण ६० तासिका)

घटक : १ प्रमाणभाषेचे लेखन आणि मुद्रित शोधन : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- लेखनविषयक नियमांची आवश्यकता
- लेखनविषयक प्रमाण नियमांची ओळख.
- मुद्रित शोधनाची संकल्पना, आवश्यकता आणि चिन्हांचा परिचय
- मुद्रितशोधन चिन्हांनुसार मराठी उतान्याचे मुद्रित शोधन.

घटक २ : भाषांतर : संकल्पना व स्वरूप : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- भाषांतर म्हणजे काय? भाषांतराच्या विविध व्याख्या.
- भाषांतराचे विविध प्रकार मूलनिष्ठ :, लक्ष्यनिष्ठ, इतर .
- भाषांतराचे उपयोजन षांतर करणेइंग्रजी उतान्याचे मराठीत भा/दिलेल्या हिंदी :

घटक ३ :रूपांतरण : संकल्पना व स्वरूप :(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- रूपांतर म्हणजे काय?
- रूपांतराच्या विविध व्याख्या .
- साहित्याप्रकारांतर्गत होणारे रूपांतर (कादंबरीची नाट्यरूपांतरे) :

घटक ४ :संगणकीय तंत्रज्ञान आणि मराठी भाषा : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- मराठी टंकलेखनासाठी युनिकोड या माध्यमाचा उपयोग.
- वर्डपॉवरपॉइंट या संग-एक्सेल-णक आज्ञावलीचा मराठीतून उपयोग .

अभ्यासपत्रिका क्र. २ : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - प्रारंभ ते १६००-1

Course Code : MAR4102

सत्र पहिले : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास प्रारंभ ते १६०० : (चार श्रेयांकएकूण ६० तासिका)

घटक १ : मराठी भाषा उगम आणि विकास (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

महाराष्ट्र भाषेचे स्वरूप आणि स्थित्यंतरे.

कोरीव लेख आणि इतर ग्रंथ यामधून आलेल्या मराठी वाङ्मयपरंपरेचा अभ्यास

मुकुंदराजाची काव्यनिर्मिती प्रेरणा आणि स्वरूप :

घटक २ : महानुभावांची वाङ्मयनिर्मिती प्रेरणा आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

महानुभावांची वाङ्मयनिर्मिती ऐतिहासिक महत्त्व

महानुभावांची वाङ्मयनिर्मिती गद्य आणि पद्य

महानुभाव वाङ्मयाचे मराठी साहित्याला योगदान

घटक ३ : संतकाव्याच्या प्रेरणा आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

संतांची वाङ्मयनिर्मिती ऐतिहासिक महत्त्व

संत कवी आणि कवियित्री : संतांची वाङ्मयनिर्मिती
(नामदेवाची संत प्रभावळ)

साहित्याला योगदान संत साहित्याचे मराठी

घटक ४ : संत एकनाथ आणि समकालीन साहित्यप्रवाहांच्या (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

काव्यनिर्मितीच्या प्रेरणा आणि स्वरूप

जैन साहित्याचे स्वरूप आणि प्रेरणा

मुस्लीम साहित्याचे स्वरूप

प्रेरणा आणि स्वरूप : साहित्य ख्रिस्ती मराठी

अभ्यासपत्रिका क्र. ३ भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक आणि सामाजिक - 1

Course Code : MAR4103

भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक : सत्र पहिले

(चार श्रेयांक, एकूण ६० तासिका)

घटक : १ भाषेचे स्वरूप कार्य आणि अभ्यासपद्धती

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

तुलनात्मक विचार : संकल्पना, भाषा आणि भाषण.

व्यवहाराची भाषा आणि सहित्याची भाषा

भाषाभ्यासाच्या विविध कक्षा : तात्त्विक आणि उपयोजित

भाषाविज्ञान आणि इतर शास्त्रे

(मनोभाषाविज्ञान, समाजाभाषाविज्ञान, मानववंशशास्त्र, कोशविज्ञान, बोलीभूगोल.)

घटक : २ : स्वनविज्ञान, स्वनिम विन्यास

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

स्वन, स्वनीम, स्वनांतर परस्पर संबंध, स्वनीम विश्लेषणाची तत्त्वे.

खंडित स्वनीम आणि खंडाधिष्ठीत स्वनीम

व्यवच्छेदक आणि पूरक विनियोग, (सीमासंधी, आघात, सुरावली)

घटक : ३ : रूपविन्यास आणि वाक्यविन्यास

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

रूपिका, रूपिम, रूपिकांतर संकल्पना व परस्परसंबंध,

रूपिम विश्लेषणाची तत्त्वे

रूपिमांचे विविध प्रकार

वाक्यविन्यास संकल्पना आणि स्वरूप

वाक्यविश्लेषण : रूपबंध आणि वाक्य : प्रथमोपस्थित संघटक पद्धती

घटक : ४ : अर्थविन्यास :

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

संकल्पना, अर्थ, स्वरूप आणि घटक विश्लेषण

अर्थाचे विविध प्रकार (भावपर, गुणव्यंजक, सांकल्पानिक, भावपर, शैलीगत इ.)

अनेकार्थता, समानार्थता इत्यादीचे विश्लेषण.

वैकल्पिक विषय : अभ्यासपत्रिका क्र. ४ ग्रामीण आणि दलित साहित्य-1

Course Code : MAR4104

सत्र पहिले : ग्रामीण साहित्य (चार श्रेयांक आणि ६० तासिका)

घटक : १ वाङ्मयीन प्रवाहांची संकल्पना व स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- साठोत्तरी वाङ्मयीन प्रवाहांचा परिचय
- ग्रामीण, दलित, स्त्रीवादी, आदिवासी इ.प्रवाहांची स्थूल ओळख
- या साहित्यप्रवाहांच्या निर्मितीची कारणमीमांसा (टप्पे, वाटचाल)

घटक : २ ग्रामीण साहित्य : संकल्पना आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- ग्रामीण साहित्य या संकल्पनेचे स्पष्टीकरण
- ग्रामीण साहित्यातून घडणारे सामाजिक सांस्कृतिक दर्शन
- ग्रामीण साहित्याचे वेगळेपण

घटक : ३ ग्रामीण साहित्यप्रकारांची वाटचाल (कथा – कादंबरी) (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- ग्रामीण कादंबरी आणि कथेची वाटचाल
- १८७४ते १९६० या कळातील मराठी ग्रामीण कादंबरी आणि कथेची वाटचाल
- साठोत्तरी मराठी ग्रामीण कादंबरी आणि कथेची वाटचाल

घटक : ४ ग्रामीण साहित्यप्रकारांची वाटचाल (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

(कविता-नाटक आणि अन्य साहित्यप्रकार)

- ग्रामीण कविता-नाटक आणि अन्य साहित्यप्रकारची वाटचाल
- १८७४ते १९६० या कळातील कविता-नाटक आणि अन्य साहित्यप्रकारांची वाटचाल
- साठोत्तरी ग्रामीण कविता-नाटक आणि अन्य साहित्यप्रकारांची वाटचाल

वैकल्पिक विषय: अभ्यास पत्रिका क्र. ५ : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी-1

Course Code : MAR4105

सत्र पहिले : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी-प्रारंभ ते १८१८ :1 (चार श्रेयांक ६० तासिका)

घटक : १ परकीय आक्रमणे, राजकीय स्थित्यंतरे, त्याचा प्रभाव आणि परिणाम

- महाराष्ट्राच्या विविध क्षेत्रातील, मानवी जीवनातील स्थित्यंतरे.
- तत्कालीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा.
- वाङ्मयाचे स्वरूप आणि सांस्कृतिक चळवळीतून वाङ्मयाचे दर्शन.

घटक : २ तत्कालीन धर्म संप्रदाय आणि सामाजिक चळवळी : परस्पर संबंध

- प्राचीन समाजातील विविध प्रकारच्या स्थित्यंतराचा मानवी जीवनावर आणि समाजावर झालेला परिणाम.
- काही परिवर्तनांना झालेला प्रारंभ त्यांचे स्वरूप आणि मराठी वाङ्मय

घटक : ३ वाङ्मयप्रकारांतर्गत निर्मितीच्या प्रेरणा

- या कालखंडातील वाङ्मय - स्वधर्मजागृती, सामाजिक प्रबोधन, वैचारिक स्वरूप.
- या कालखंडातील वाङ्मय – सामाजिक सुधारणा आणि मानवी जीवनातील प्रत्यक्ष बदल.
- नवे साहित्यप्रकार आणि विशेष वाङ्मयीन कृती.

घटक : ४ मराठी भाषा आणि वाङ्मयप्रसाराचे तत्कालीन स्वरूप

- मराठी संस्कृती, मराठी वाङ्मय आणि समाजाची अभिरुची
- तत्कालीन सामाजिक वाटचाल, सामाजिक सांस्कृतिक प्रबोधने.

वैकल्पिक विषय:अभ्यास पत्रिका क्र.६ तौलनिक साहित्याभ्यास आणि भाषांतर मीमांसा-1

Course Code : MAR4106

तौलनिक साहित्य : सत्र पहिले

(चार श्रेयांक ६० तासिका)

घटक : १

अ) तौलनिक साहित्य - संकल्पना आणि स्वरूप

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- तुलना म्हणजे काय? तुलनेचे सिद्धांत,
- तौलनिक साहित्य : तत्त्वे, व्याख्या, वैशिष्ट्ये आणि व्याप्ती, आक्षेप आणि मर्यादा.
- तौलनिक साहित्य आणि संस्कृतीसन्मुखता

घटक : २

आ) विश्व साहित्य संकल्पना आणि स्वरूप

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- व्याख्या, विविध मतमतांतरे
- आक्षेप आणि मर्यादा
- प्रभाव आणि प्रभव

घटक : ३

इ) राष्ट्रीय / भारतीय साहित्य(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- व्याख्या, विविध मतमतांतरे
- आक्षेप आणि मर्यादा
- प्रभाव आणि प्रभव

घटक : ४

ई) तौलनिक साहित्याभ्यासासाठी कलाकृती (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- रसिदी तीकीट - अनुवाद श्री. शहा
- रसिदी तीकीट मूळ लेखिका : अमृता प्रितम

Deccan Education Society's
FERGUSON COLLEGE, PUNE
(AUTONOMOUS)

SYLLABUS UNDER AUTONOMY

M.A.-I - MARATHI
SEMESTER – II

Academic Year 2016-2017

अभ्यासपत्रिका क्र. १ - व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी- 2

Course Code : MAR4201

भाषिक कौशल्ये : सत्र दुसरे (चार श्रेयांक, एकूण ६० तासिका)

घटक : १ संपादन कौशल्ये : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- संपादनाची भूमिका आणि कार्य स्पष्ट करणे .
- स्मरणिका, नियतकालिक, ग्रंथ संपादन कसे करावे हे स्पष्ट करून सांगणे.
- नियतकालिक, ग्रंथ संपादान क्षेत्रांतील तज्ज्ञ व्यक्तीशी प्रत्यक्ष संवाद.

घटक २ : साहित्यप्रकारांची संकल्पना : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- कविता या साहित्यप्रकारची संकल्पना, घटक.
- कथाकादंबरी या साहित्यप्रकारची संकल्पना-, घटक.
- नाटक या साहित्यप्रकारची संकल्पना, घटक.

घटक ३ : रसग्रहण संकल्पना आणि स्वरूप : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- कवितेचे रसग्रहण.
- कथा, कादंबरीचे रसग्रहण.
- नाटकाचे रसग्रहण.

घटक ४ : चित्रपट रसास्वाद : (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- चित्रपट माध्यमाची ओळख.
- चित्रपटाचे रसग्रहण.
- मराठी चित्रपटाचा रसास्वाद.

अभ्यासपत्रिका क्र. २ : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १६०० ते १८०० -2

Course Code : MAR4202

सत्र दुसरे : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १६०० ते १८१८ : (चार श्रेयांक, एकूण ६० तासिका)

घटक : १ संत तुकाराम यांची काव्य निर्मिती प्रेरणा स्वरूप आणि कार्य (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

(सामाजिक परिस्थितीच्या अनुषंगाने)

संत तुकारामांची अभंगगाथा

संत रामदास काव्यनिर्मिती – प्रेरणा, स्वरूप व कार्य.

संत तुकाराम आणि रामदास यांचे समाजप्रबोधनपर कार्य

घटक : २ पंडित काव्य : प्रेरणा आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

पंडिती काव्य परंपरा आणि वैशिष्ट्ये

पंडित कवींचे मराठी साहित्याला योगदान

पंडित कवींच्या काव्याच्या रूपबंध

घटक : ३ शाहिरी काव्य : प्रेरणा आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

शाहिरी काव्याचे प्रकार : पोवाडा, लावणी आणि इतर प्रकार.

मुख्य शाहिरींचा आणि अन्य शाहिरींचा परिचय.

शाहिरी साहित्याचे वेगळेपण.

घटक : ४ बखर वाङ्मय : व्युत्पत्ती, स्वरूप, प्रेरणा आणि प्रवृत्ती (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

बखरीचे वर्गीकरण : कालखंडानुसार आणि आशयानुसार

बखरींचे विशेष

प्रमुख बखरकार, बखर : एक वाङ्मयप्रकार, ऐतिहासिक पत्रव्यवहाराचे स्वरूप.

अभ्यासपत्रिका क्र. ३ भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक आणि सामाजिक – 2

Course Code : MAR4203

भाषाविज्ञान - सामाजिक : सत्र दुसरे

(चार श्रेयांक, एकूण ६० तासिका)

घटक : १ : समाजभाषाविज्ञान : स्वरूप आणि व्याप्ती

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

संकल्पना आणि पार्श्वभूमी

सामाजिक भाषाविज्ञान स्वरूप, व्याप्ती आणि विशेष.

भाषा, बोली, समाज यांचा परस्पर संबंध.

घटक : २ : समाजातील भाषा उपयोजानातील विविधता

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

भाषा आणि आर्थिक वर्गव्यवस्था

भाषा आणि विविध व्यवसाय क्षेत्रे

भाषा आणि विविध क्षेत्रीय वापर

घटक : ३ : भाषा आणि लिंगभेदानुसार विशिष्ट वापर

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

स्त्रीपुरुष बोल भाषा

भाषा आणि सांस्कृतिक व्यवस्था

भाषा, सामाजिक परंपरा, विविध सामाजिक संस्था

घटक : ४ : प्रमाण भाषा आणि परभाषा संपर्क

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

पिजिन (Pidgin) आणि क्रिऑल (Creol) भाषा

समाजांतर्गत नवव्यवस्थांचा उदय आणि त्यांच्या आविष्कार पद्धती

लघुक्षेत्रे किंवा पोटसमूह आणि विशिष्ट भाषा यांची निरीक्षणे

(औद्योगिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक इ.)

वैकल्पिक विषय: अभ्यासपत्रिका क्र. ४ ग्रामीण आणि दलित साहित्य-2

Course Code : MAR4204

सत्र दुसरे : दलित साहित्य: (चार श्रेयांक आणि ६० तासिका)

घटक : १ दलित साहित्य संकल्पना आणि स्वरूप (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- दलित साहित्य संज्ञा स्पष्टीकरण, विविध व्याख्या.
- दलित साहित्य निर्मितीच्या प्रेरणा.
- वेदना, विद्रोह, नकार आणि विज्ञाननिष्ठा या चतुःसुत्रीचे स्वरूप

घटक : २ दलित साहित्याचे तत्त्वज्ञान (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- बुद्ध, कबीर आणि फुले, मार्क्सवाद यांच्या तत्त्वज्ञानाचा साहित्यावरील प्रभाव
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे तत्त्वज्ञान आणि चळवळ
- दलित साहित्याचे समीक्षा, सौंदर्यशास्त्र आणि वेगळेपण.

घटक : ३ दलित साहित्यप्रकारांची वाटचाल (कविता आणि आत्मकथन) (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- दलित आत्मकथन आणि कविता या साहित्यप्रकारांची वाटचाल आणि टप्पे.
- दलित आत्मकथनांचे स्वरूप आणि समीक्षा
- दलित कवितेचे स्वरूप आणि समीक्षा

घटक ४ दलित साहित्यप्रकारांची वाटचाल (कथा-कादंबरी, नाटक इ.) (१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- दलित कथा-कादंबरी, नाटक : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये
- दलित कादंबरी स्वरूप आणि समीक्षा
- दलित नाटक आणि इतर साहित्यप्रकारांचे स्वरूप आणि समीक्षा

वैकल्पिक विषय:अभ्यास पत्रिका क्र. ५ : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी-2

Course Code : MAR4205

सत्र दुसरे : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी- १८१८ ते १९६० : (चार श्रेयांक ६० तासिका)

घटक : १ अव्वल इंग्रजी कालखंडातील मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- इंग्रजी सत्तेचा उदय आणि मराठी साहित्यावरील परिणाम.
- महाराष्ट्रीय जीवनातील स्थित्यंतरे आणि मराठी वाङ्मय : परस्पर संबंध
- धर्म व समाजसुधारणा विषयक विविध चळवळी आणि मराठी वाङ्मय : परस्पर संबंध

घटक : २ अर्वाचीन मराठी साहित्याचे पाश्चात्य आणि भारतीय आधार

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- अर्वाचीन मराठी साहित्यप्रकार आणि साहित्यकृती.

घटक : ३ स्वातंत्र्यविषयक चळवळी आणि मराठी साहित्य यांचा परस्पर संबंध

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- राजकीय व सामाजिक विचारसरणी

घटक : ४ मराठी साहित्य प्रसाराची अर्वाचीन माध्यमे

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- मराठी साहित्य, संस्कृती आणि सामाजिक अभिरुची

वैकल्पिक विषय:अभ्यास पत्रिका क्र.६ तौलनिक सहित्याभ्यास आणि भाषांतर मीमांसा-2

Course Code : MAR4206

भाषांतर मीमांसा : सत्र दुसरे

(चार श्रेयांक ६० तासिका)

घटक : १

अ) भाषांतर – संकल्पना आणि प्रकार

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- व्याख्या, प्रकार – मूलनिष्ठ, लक्ष्यनिष्ठ, अनुवाद, रूपांतर, भाषानुसार, स्वनिमिक भाषांतर, रेखीमिक भाषांतर (लिप्यंतर)

घटक : २

आ) भाषांतर प्रक्रियेचे स्वरूप

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- मर्यादा, अडचणी आणि उपाय

घटक : ३

इ) वेगवेगळ्या वाडमयप्रकारांचे भाषांतर

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- कथा-कादंबरी, कविता आणि नाटक

घटक ४ :

ई) नेमलेल्या साहित्यकृती

(१५ व्याख्याने व १ श्रेयांक)

- आठवणीचे पक्षी मूळ लेखक प्र. ई. सोनकांबळे
- यांदो के पंछी - अनुवाद सुर्यनरायण रणसुभे

संदर्भ ग्रंथ –

अभ्यासपत्रिका १ : व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

व्यावहारिक मराठी	पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
व्यावहारिक मराठी	डॉ. कल्याण काळे, पुंडे
व्यावहारिक मराठी	स्नेहल तावरे
व्यावहारिक मराठी	लीला गोविलकर
व्यावहारिक मराठी	ल. रा. नासिराबादकर
मराठी भाषेची संवाद कौशल्ये	य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक
प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये	य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक
संपादन : स्वरूप व कौशल्ये	य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक
मुद्रित शोधन	वा. य. धायगुडे
भाषांतर मीमांसा	कल्याण काळे, अंजली सोमण
साहित्यसंवाद	वि. श. चौगुले
संवाद शास्त्र	श्रीपाद जोशी
पाप्युलर रीतीपुस्तक	रामदास भटकळ

अभ्यासपत्रिका २ : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास प्रारंभ ते १८१८

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १, २, ३.	ल. रा. पांगारकर
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप	ह. श्री. शेणोलीकर
पाच संत कवी	शं. गो. तुळपुळे
मराठी वाङ्मयाची सद्यः स्थिती	डॉ. विद्यागौरी टिळक
वारकरी संपद्राय आणि संत साहित्य	शिवाजीराव मोहिते
प्राचीन मराठी पंडिती काव्य	के. ना. वाटवे

मन्हाटी लावणी	म. वा. धोंड
मराठी बखर वाडमय	र. वि. हेरवाडकर
बोलक्या दगडाची कहाणी	शं. गो. तुळपुळे
प्राचीन मराठी कोरीव लेख	शं. गो. तुळपुळे
पाच भक्ती संपद्राय	र. रा. गोसावी
मराठी शाहीर	स. मा. गर्गे

अभ्यासपत्रिका ३ : भाषाविज्ञान वर्णनात्म आणि सामाजिक

ध्वनी विचार	डॉ. ना. गो कालेलकर
भाषा : इतिहास आणि संस्कृती	डॉ. ना. गो कालेलकर
भाषा आणि संस्कृती	डॉ. ना. गो कालेलकर
मराठीचा भाषिक अभ्यास	डॉ मु. श्री. कानडे
भाषाविज्ञान वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक	संपा. स. ग. मालशे
वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : स्वरूप आणि पद्धती	संपा. कल्याण काळे, अंजली सोमण
वैखरी	अशोक केळकर
समाजभाषा विज्ञान	रमेश वरखडे

अभ्यासपत्रिका ४ : साठोत्तरी मराठी वाड.मयीन प्रवाह किंवा

ग्रामीण साहित्य : प्रेरणा आणि प्रयोजन	श्रीराम गुंदेकर
ग्रामीण साहित्य	रा. रं. बोराडे
ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि समस्या	आनन्द यादव
ग्रामीण साहित्य एक चिंतन	द. ता. भोसले
ग्रामीण कथा	वासुदेव मुलाटे
ग्रामीण कविता	कैलास सार्वेकर

माती आणि मंथन	भास्कर चंदनशिव
भूमी आणि भूमिका	भास्कर चंदनशिव
ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि शोध	डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले

अभ्यासपत्रिका ५ : मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी **किंवा**

संतसाहित्याची सामाजिक फलश्रुती	गं. बा. सरदार
महाराष्ट्र संस्कृती	पु. ग. सहस्रबुद्धे
महाराष्ट्रीय जीवन	ग. बां. सरदार
महाराष्ट्र संस्कृती	इरावती कर्वे
मराठी लोकांची संस्कृती	इरावती कर्वे
संशोधन शलाका	सुरेश डोळके
पेशवेकालीन महाराष्ट्र	वा. कृ. भावे
यादवकालीन महाराष्ट्र	मु. गं. पानसे
मराठी रियासत	गो. स. सरदेसाई
मराठी ग्रंथनिर्मितीची वाटचाल	शं. गो. तुळपुळे
अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	गो. म. कुलकर्णी
वाटा वळणे	गो. म. कुलकर्णी

अभ्यासपत्रिका ६ : तौलनिक साहित्य आणि भाषांतरमीमांसा

भाषांतर मीमांसा	संपा. कल्याण काळे
भाषांतर चिकित्सा	मधुकर मोकशी
भाषांतरविद्या	य. च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक.
केल्याने भाषांतर	मासिक (नियतकालिक)
टीकास्वयंवर	भालचंद्र नेमाडे
अनुवाद मीमांसा	संपादक – केशव तुपे